

GAZETA ARADULUI

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Abonamentul pe un an Lei 200, pe jumătate de an Lei 100, pe trei luni Lei 60.

6 pagini 6

Redacția și administrația:
Bulev. Reg. Maria No. 21.

Telegrame.

— Prin telefon. —
(Ag. Damian).

Prohibirea importului articolelor de tăbăcărie.

București. — Proprietarii tuturilor fabricelor de piele din țară, întruniți ieri în congres la București, au examinat situația dificilă în care a ajuns această importantă ramură industrială, pe urma importului nelimitat al articolelor de tăbăcărie.

O delegație a fabricanților de piele, a prezentat cuprinse într'un memoriu doleanțele fabricanților de piele.

Primul ministru, d. general Averescu, după ce a ascultat cererea delegației tăbăcarilor, că guvernul va lua grabnice măsuri pentru limitarea importului articolelor de piele.

Intensificarea raporturilor noastre comerciale cu Cehoslovacia.

București. — La ministerul de industrie și comerț, tratativele cu misiunea economică cehoslovacă sunt în curs. Guvernul speră, ca aceste tratative să progreseze repede și să fie în curând, încheiate, spre folosul ambelor state.

Comisia parlamentară pentru reforma agrară din Ardeal.

București. — Eri a fost întocmită comisia parlamentară a Camerei, însărcinată cu studiarea reformei agrare din Ardeal. Comisia se compune din 25 de membri. Președintele comisiei este d. Roxin, vicepreședinte d. dr. Boca, referent d. dr. Lazar Iacob, secretar d. Dima.

Comisia aceasta specială se întrunește azi pentru întâia oară.

Congresul comercianților angroșiști

București. — Marii comercianți din Capitală întruniți ieri în congres, au protestat contra proiectului de impozite directe, întocmit de d. ministru Titulescu. Angroșiștii și-au cuprins plângerile în memoriu și le-au înaintat guvernului.

Camera de comerț italiană la București.

București. — Guvernul a aprobat cererea pentru înființarea unei Camere de industrie și comerț italiană la București. Noua cameră comercială își începe activitatea în cursul acestei săptămâni.

Kemaliștii în criză de bani.

Atena. — Presa elenă semnalează, că guvernul din Angora a ajuns în pragul unei grave crize financiare. Mustafa Kemal pașa a trimis curieri speciali la Moscova, cu rugărea ca guvernul sovie-

telor să pună la dispoziția guvernului revoluționar turcesc, mari sume de bani, arătând că în caz contrar, Kemaliștii vor fi nevoiți a suspenda operațiunile militare din Azia Minoră.

Guvernul maghiar acuzat de slăbiciune

Budapesta. — Ziarul „Budapesti Hir-lap“ a deschis contra guvernului o serie de atacuri vehemente, acuzându-l, că nu este în stare să obțină aplicarea, integrală a tratatului dela Trianon și că permite în mod laș, ca unele state să se amestece în afacerile de ordin intern ale Ungariei.

Reducerea Salariilor în Anglia.

Pe când conflictul dintre mineri și patroni este pe cale de a se aplana, iar lucrătorii de textile au acceptat condițiile patronilor și au început lucrul, se anunță din Londra că alte industrii vor reduce salariile, după împrejurările care silesc la aceasta.

Companiile de tramvai, au propus împiegatilor lor, cari sunt în număr de 150000 o reducere simțitoare de salar, iar împiegații dela gaz, cari sunt în număr de 100000, vor suferi o reducere mai mare ca cei dintâi.

Apoi, Uniunea Fermierilor, a hotărât o scădere mare a mâinii de lucru agricolă.

Se înțelege că aceste reduceri vor da iarăș loc la grevă, dar dat fiind că trebuie să se mai facă un pas spre normalizare, forțat trebuie ca lucrătorii să mai reducă din pretențiile lor, cari se știe că le-a dat o situație salaricească mai înfloritoare decât a unui profesor universitar sau decât a unui colonel.

Știri din streinătate.

Paris. — Prințul japonez Hiro-Hito a vizitat Verdunul și Mezul.

Londra. — Din cauza deselor atentate și dezordini din Irlanda de Sud, Anglia a hotărât să facă operațiuni mari și serioase, ca să aducă ordine în părțile acele.

Alger. — O tempeastă spăimântătoare a bătut pe coasta Algerii.

Bricul italian *Nino*, luat de valuri și de vânt, a fost aruncat de zidurile portului și sfărâmat.

Din fericire, nu este nici un mort.

Paris. — Laptele este în continuă scădere; acum a ajuns la 90 centime litrul. Smântâna se vinde 7 franci, iar brânza albă 4 franci chilo.

Paris. — Camera deputaților a admis votul femeilor. Sufragetele franceze s'au prezentat la Senat, cu rugămintea de a admite și el votul femeilor.

Corsica. — O femeie din orașul Bastia, mamă de cinci copii, a născut trei gemeni. Copiii cât și mama sunt perfect de bine. — După războiul acesta, ce cer mulți cetățeni.

Londra. — Fiul cel mai mic al d-lui Lloyd George, maiorul Gwilym Lloyd George, s'a înșurat săptămâna trecută.

Buletin extern.

Tribunalul de război din Lipsca, însărcinat cu judecarea persoanelor militare și civile, cari în cursul războiului s'au făcut vinovate de crime și orori, săvârșite asupra soldaților sau a supușilor statelor Antantei, a terminat procesul contra generalului Stenger, comandant de etapă la frontul italian și în Flandria.

Magistrații germani, au declarat de nevinovat pe generalul Stenger, deși mii de oameni au fost împușcați sau masacrați, din ordinele acestui general.

Presa italiană califică de adevărată comedie, procesele de asemenea, natură, cari de altfel sunt la ordinea zilei în Germania.

Presa belgiană cere, ca acești vinovați germani, să fie judecați de Curți Marțiale, compuse din judecători ai tuturor statelor și prezidate de magistrați din statele marilor puteri.

Știrile ultime dosite dela frontul greco-otoman din Azia Minoră, anunță succese schimbătoare, de ambele părți combatante.

Fapt este, că armata kemalistă a fost oprită pe loc.

De altă parte știri din Atena anunță, că guvernul din Angora a ajuns la insolvabilitate și că a cerut dela aliații săi din Moscova urgent ajutor financiar.

Presa engleză susține, că oprirea ofenzivei kemaliste se datorește exclusiv faptului, că flota marină engleză a apărut pe neașteptate, cu toate unitățile sale din Mediterană în apele Bosforului.

Generalul Mustafa Kemal pașa, a vizitat frontul, imediat după suspendarea ofenzivei și a declarat în fața trupelor, că sfârșitul războiului este aproape.

Discompunerea lentă a republicii bolșeviste a progresat repede în ultimul timp.

Guvernul sovietelor din Moscova se află azi sub influința crescândă partidului socialist evoluționist.

Singura piedecă, pentru înfăptuirea reformelor mai puțin revoluționare, preconizate de evoluționiști, era comisarul de război Trotzky.

Știri sosite din Moscova, prin Helsingfors, anunță, că Trotzky a fost deținut la Moscova, imediat după întoarcerea sa din Caucaz, iar puterea executivă a sovietelor a trecut în mâna socialiștilor moderați.

Guvernul român a primit știrea oficioasă din partea comandamentului armatei de lângă Nistru, că între trupele de graniță poloneze și cele rusești, să dau lupte, în ținuturile din apropierea punctului de întâlnire a frontierei române, poloneze și ucrainene.

Atacul a fost început de trupele bolșevice. Se semnalează numeroși morți și răniți.

Presă americană se ocupă de câteva zile cu invenția senzațională a inginerului Hohntemple. Acest inginer a construit un tun de dimensiuni colosale, care este în stare, să arunce obuze de cinci tone, până la o distanță de 2000—3000 de mile.

„New York Herald“ ocupându-se la loc de frunte cu invenția, constată, că această mașină de război nu merită alt nume decât pe acela de mașină a păcii. „Câteva tunuri Hohntemple, sunt în stare, spune ziarul american, să dărâme în câteva ore munții cei mai mari și să răscolească pământul unei țări întregi.

Delegații României, cari urmează să înceapă tratativele cu delegații guvernului sovietelor, în vederea stabilirii proiectului de convenție pentru navigația pe Nistru, au părăsit Capitala, pentru a călători la Bender.

Șeful delegației, d. Papiniu, înainte de a părăsi Capitala, a fost primit într-o audiență lungă de d. Take Ionescu, ministru de externe, care a dat misiunii române, ultimele instrucții relativ la chestiunile ce vor putea fi discutate, cu delegații Rusiei sovietice.

Congresul medicilor.

În ziua de azi a treia a congresului medicilor s'a procedat la constituirea comitetului asociațiunii generale a medicilor. Președinte a fost ales d. dr. Vicol.

D. General dr. Vicol a vorbit despre serviciul militar sanitar în legătură cu interesele profesionale.

În cursul discuțiilor s'a cerut emanciparea militară și tehnică sanitară a medicului de unități combatante.

S'a cerut de asemenea desființarea legii asimilării medicilor militari cu ofițerii combatanți pentru a se introduce în loc de grade, funcții sanitare. De asemenea s'a discutat nevoia înființării unui institut sanitar, cu bursieri sanitari din care să se recruteze medici necesari armatei. După închiderea congresului a avut loc un banchet, apoi o excursiune în împrejurimea Clujului.

Misteriosul.

Filip, care se întorsese de câțiva timp din China, unde fusese multă vreme într-o misiune specială, începu așa:

— După ce trecui printr-o cameră infectă, a fumătoriei de opiu, unde oameni beți de această otrăvă care tâmpește, dormeau pe podeală, mă coborâi în pivniță, pe o scară de piatră, murdară și sucită, pe care, dupe beția de opiu, nimeni nu o mai putea urca înapoi. În pivniță, obicinuiții fumătoriei de opiu, nu soseau decât dupe miezul nopții și dupe ce sorbeau câteva pipe, începeau să vorbească, aducându-și aminte de ceea ce au văzut prin alte ținuturi. Toți obicinuiții localului erau oameni de samă și cari au călătorit mult.

Un felinar murdar, agățat pe un perete, lumina slab pivnița, cu pereții ei mucigăiți, cu podeala acoperită cu rogojină. Când lămpile de spirt ale tuturor fumătorilor de opiu erau aprinse, un servitor chinez stingea felinarul, și atunci, în umbra nouoasă unde plutea greoi și pătrunzător neuitatul parfum al opiuului, lângă lumina palidă fiecărei lămpi se zărea o mână cu acul în vârful căruia era boabe de opiu ce trebuia băgată în pipă și profilul descompus al unei fumătoare sau al unui fumător.

În fund, lângă zidul negru plin de salpetru se zărea mâna osoasă și plină cu inele, precum și profilul slab al dansatoarei Kate Sibson. De ea se vorbea tot în trecut, cu toate că nu avea decât 30 de ani. Din toată frumusețea ei celebră nu-i mai rămăsese decât ochii, doi ochi negri, halucinați, ca ai unei pasări de pradă. Lângă ea, era Gothuvin, cel mai intoxicat din toți, un

Ministrul Bulgariei, la București.

Guvernul bulgar a numit pe generalul Fitceff, ministru al Bulgariei la București.

Măsura aceasta a trebuit fără îndoială să producă o bună impresie întrucât s'a văzut în aceasta, dorința statului bulgar de a întări relațiile de prietenie cu România, prin intermediul diplomatic al unui om ce era chemat, în primul rând, să ocupe acel post.

Spunem aceasta întrucât generalul Fitceff este unul din oamenii de seamă ai Bulgariei cari au avut prilejul să cunoască mai bine pe români, deoarece d-sa a fost unul din delegații cari au negociat, după victorioasa noastră campanie în Bulgaria, pacea dela București.

Cu acel prilej generalul bulgar a putut să vadă și sentimentele de care am fost însuflețiti și condendența românească, din punctul de vedere al clauzelor prevăzute în tratat.

Afară de aceasta, de remarcat este faptul, că generalul Fitceff a fost unul din aceia care au înțeles, că nu trebuie să sprijine ideea intrării în război, a Bulgariei, alături de puterile centrale.

Ca urmare a acestei atitudini, generalul bulgar a fost, dacă nu ne înșelăm, silit să demisioneze, astfel în cât lipsit pentru ideile sale de posibilitatea participare la război, a stat de o parte ca un martor imparțial ale evenimentelor ce au urmat.

Având mintea degajată de orice influență și de orice obsesie germană, actualul ministru al Bulgariei la București, a putut să-și dea seama de excese bulgărești în România și de legitima indignare a românilor în contra tiraniei bulgărești. Sperăm, că d-sa amintinduși toate aceste triste lucruri va căuta să restabilească, prin pricepere și prin tact, raporturi de prietenie și de bună vecinătate între cele două state.

Afaceri germane în Italia.

Ziarul „Messaggero“ din Roma scrie textual: „Cu toate că se ține cel mai mare secret, ca să nu se dea loc la comentarii și la reclamații, putem spune cu certitudine, în urma informațiilor noastre sigure, că marea fabrică „Fiat“ a fost aproape în întregime absorbită de germani. S'au vândut acțiunile ei (se zice că 100.000) societății germane „Siemens și Schuckert“.

englez care mai păstra urmele nobleții, în toată această viață de vițiu și de degradare. În dreapta, stând vis-a-vis și vorbind în șoapte, era Woldland, ofițer dat afară din marină pentru o afacere care nu se știa bine, și Bruce, mate-lotul. Ei vorbeau de mărele Chinii, de tavernele din Singapore și de sclavele din Ceilon. În stânga, un negru, indolent, visător, enigmatic. Apoi o femeie naltă, blondă, care dese ori isbucnea în plâns, căreia noi îi ziceam Miss Dorothea. Mai erau și alții, cari însă veneau mai puțin regulat: marinari, locuitori din colonii, asiatici, un pold pleșuv, femei elegante cari veneau o noapte-două, apoi nu le mai vedeam, curioși de totfelul, cărora Gothuvin le spunea tot ce-i venea pe limbă.

Rare ori, conversație se făcea generală, dar și atunci, tăceri speciale o tăia, ca în or care fumătorie de opiu, căci celce vorbea, se întrerupea când picătura scumpă de opiu, trebuia să pice aprinsă în pipă și apoi să fie aspirată.

Într-o seară, mi se pare că a fost căpitanul Woldland care a pomenit numele lui Jak spinte cătorul. Nu știu cum a venit, de a spus acest nume de altmintelea, aceasta nu are nici o importanță. Bruce, marinarul zise:

— Se pare că Jak Spintecătorul era marinar, căci uneori, treceau câte doi ani dela o ispravă a lui la alta, atâta timp cât era dus pe mare... Frumos!

Miss Dorothea se zică într'un cot:

— Nu s'a putut afla cine era Jak?

— Nu. Toate isprăvile și-le făcea la fel: Victima se găsea moartă, cu pânțele deschise, iar pe pielea victimei, era scris cu vârful cuțitului muiat în sânge Jak Spintecătorul.

Marea serbare românească de azi.

Astăzi după masă în parcul Eminee (Baross) va avea loc serbarea organizată de Societatea „Mărăști“ filiala Arad, și patronajul dnei prezidente baronesa Hontense Popp.

Toți adevărații români trebuiesc să grăbească să participe la această serbare care va oferi cele mai alese distracții: bătăie de flori și confetti, artificii, ploaie de stele, tomboiă, fel de fel de surprize, muzică militară etc.

Intrarea 5 lei, pentru copii 2 lei și bani. Scopul Soc. „Mărăști“ e atât de nobil și uman, încât e de datoria fiecărui român de inimă să ia parte, și să contribuie la reușita serbarei.

Afișe speciale au fost publicate, arătând toate distracțiile ce vor avea loc.

Serbarea de azi e serbare patriotică și de aceea trebuie să-și dea obolul tot românesc.

Inmormântarea secretarului comunal Alexandru Bozgan

Joi, în ziua de Sânziene, a fost înmormântat în Mândruloc, secretarul acelei comune, care a fost Alexandru Bozgan.

Prin silințe extraordinare și prin o înțeleaptă economie, secretarul Alexandru Bozgan a adunat o respectabilă avere din care, dre recunoștință că odinioară a servit și el la altarul credinței sale, a testat bisericii din Mândruloc o casă în preț de peste o sută mii lei cu menirea ca aceasta, după moartea marelui sale, să fie Casă parohială.

Prohodul a fost oficiat de 5 preoți: Iancu Ștefănuț, Paul Felnean, Romul Vătan, Constantin Mihulin și Ioan Ardelean. Întreg poporul din comuna secretariatului Mândruloc, toți secretarii comunali ai plasei Arad și pretura reprezentată prin pretorele dr. Grigorovici au ținut să dea defunctului onorurile din urmă.

Cuvântarea funebrală a rostit-o preotul Iancu Ștefănuț, arătând viața exemplară și activitatea generosă prin care și-a pregătit calea spre eternitate piosul fiu al bisericii, acela, care a fost secretarul Alexandru Bozgan.

— Prostie, murmură Gothwin, ce nevoi avea să se iscălească?

O voce din umbră zise:

— Așa este, afară numai dacă, nu o făc ca o sfidare aruncată poliției, sau ca o emoție sa proprie...

Nu puteam să văd pe cel ce vorbea. Zăream numai profilul, iar lampa domnișoarei Dorothea îi lumina mâinile lui lungi, slabe foarte palide. Atunci, mi-am adus aminte că am mai văzut mâinile acestea în pivniță.

Fără să-și miște capul, Kate Sibson întoarce ochii ei mari, negrii spre dânsul.

Woldland, aruncând un nor de fum, zise:

— Un nebun, nimic mai mult.

Omul cu mâinile palide, zise cu un glas dulce:

— Nebun? Nu cred.

— Să zicem jumătate de nebun.

Jumătate de nebun, este o vorbă care dă posibilitate psihologiei să nu facă o analiză sufletească mai amănunțită. Căci eu cred, în un omor, or cât de neexplicat ar părea la prima vedere, tot trebuie să aibă o explicație. Căci lui Jak Spintecătorul nu este așa de extraordinar, cum s'a zis. Acum o lună, eram la Sydney. Un oraș foarte frumos. Toată lumea se pasiona după isprăvile unui criminal foarte bizar, și criminal care, sunt sigur, nu era în toate miștile.

Misteriosul răsese, apoi trase un fum. Secretarul chinez, care-i preparase pipa era în dreapta lui, așa că nu-i văzui fața; nu-i vedeam decât mâinile subțiri, extraordinar de albe.

El zise iar:

— Nici unul din semnalmentele cari

INFORMAȚIUNI.

— Guvernul sovietelor ruse a adresat o radiogramă tuturor guvernelor din lume, prin care le face cunoscută hotărârea sovietelor relativ la fixarea drumului de comunicație pe apă a tuturor statelor cu Rusia, prin punctul Kronstadt. Se arată că vapoarele nu pot comunica decât prin apele din sudul mării baltice. În cazul când această restricție nu va fi respectată cu strictețe, flota rusească va bombardă vasele străine.

— Un mare vas american, încărcat cu mărfuri, s'a scufundat în fața portului bulgar Burgas, unde s'a ciocnit într-o mică plutitoare. Personalul vaporului a fost salvat. Din conținutul vasului nu s'a putut salva nimica.

— Deputații ardeleni nu sunt mulțumiți cu prețul stabilit de guvern pentru pământurile care urmează a fi expropriate. Deputații nemulțumiți au avut în această chestiune tratative cu d. ministrul Argetoianu și în urmă cu primministrul, d. general Averescu, fără a se fi putut ajunge la o înțelegere.

— Comitagiile bulgare au început din nou să neliniștească populația românească de lângă frontiera bulgară.

Comitagiile au jefuit populația din Satul-Turcului. Intre comitagiile și jandarmeria română s'au dat cu această ocaziune adevărate lupte. Doi comitagiile bulgare au fost uciși. Locotenentul de jandarmerie Stănescu și un jandarm au fost transportați, grav răniți, la spitalul din Turtucaia.

— Direcțiunea școlii primare de aplicație de pe lângă școala normală de fete din Arad, aduce la cunoștință părinților, că primește înscrieri în clasa I. pentru viitorul an școlar.

Cererile vor fi adresate direcțiunii școlii normale, în strada Bul. Gral Dragalina No. 17, însoțite de actele de naștere sau de botez ale copiilor, din care să se constate că împlinesc vârsta de 7 ani, până la 1 Septembrie 1921.

— Să știe că bolșevicii s'au declarat nemulțumiți de prezenta unor canoniere pe Nistru. Din aceste cauze organele de conducere bolșevice au cerut explicații guvernului nostru. Din cercuri oficiale se anunță, că o înțelegere a fost fixată între delegații ramâni și între delegații sovietelor pentru se discute această chestiune așa după cum se hotărâse. Întrunirea ar fi trebuit să aibă loc ieri 9 Iulie în mijlocul estuarului Nistrului pe bordul unui vas românesc.

— La Piatra Neamț a fost arestat un individ numit Heller, dovedit ca autor al unor manifeste revoluționare clandestine.

— Generalul Petain a vizitat zilele trecute Chișineul. Autoritățile și populația orașului au făcut o foarte frumoasă primire atașatului militar al Franței.

— În ultimul consiliu de ministri s'a discutat chestiunea refacerii regiunilor păgubite în timpul războiului și în special a orașelor Giurgiu, Târgu Ocna și Panciu.

— Se anunță din București că întrunirea comercianților și industriașilor în care s'a protestat în contra impozitului pe avere, nu a produs în opinia publică o impresie satisfăcătoare.

— Banca Centrală pentru industrie și comerț s. a. din Cluj, a deschis în ziua de 8 I. c. în orașul nostru o filială în casa proprie, pe Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 3. (Piața Boroș Beni.)

Inaugurarea a fost făcută pe d. V. V. Bontescu, directorul secției de organizare. În prezenta deschiderii a celebrat de părintele protopop Traian Vățian sfăștăntia obișnuită.

Cu conducerea filialei a fost însărcinat d. Ilie Papp ca dirigent-director, fost șef-contabil la banca „Victoria.”

În conformitate cu statutele societății s'a mai înființat pe lângă această filială și un Comitet de consilieri delegați din partea Consiliului de administrație central, din care fac parte domii: Vasile Avramescu, avocat de stat, d. Eugen Beleş subprefect, Joan Robu primarul orașului și ing. Traian Trimbițoni inspector industrial, toți cu domiciliul în Arad.

— Direcțiile regionale CFR. din Ardeal au ținut o desfășurare în vederea îmbunătățirii transporturilor și aceasta mai ales în vederea nevoilor ce se vor face simțite atunci când se va pune chestiunea transportării cerealelor.

În acest sens s'a organizat și un plan de repartizare a vagoanelor pe regiuni ținându-se seamă de numărul necesar de locomotive în legătură cu numărul de kilometri al CFR. ardelen.

Din punctul acesta de vedere ziarul „Patria” anunță că de unde în 913 în regiunea Clujului erau în circulație două mii vagoane de marfă, azi nu mai sânt decât 200 vagoane. Tot pentru îmbunătățirea situației Direcțiunea regională din Cluj a cerut înființarea unui tren accelerat zilnic între Oradea și București.

— În zilele de 4 și 5 Iulie s'a ținut în Chișineu congresul învățătorilor basaraeni. S'a discutat nevoile învățământului basaraeni, normal, mediu, primar, chestia reorganizării învățământului și acela al obligativității acestuia. De asemenea a fost discutată problema activității extra școlare.

— Din Budapesta se anunță că acolo s'a întocmit o nouă lege a presei făcută astfel în cât să se poată înlătura atacurile îndreptate în contra guvernului.

— Intre 10 și 16 Iulie a. c. se va întruni la Viena congresul ligei internaționale a femeilor. Fiecare delegație, după cât se anunță, s'a înscris cu punctul său de vedere personal; astfel delegația femeilor engleze, va vorbi despre chestia Irlandei, iar delegația germană despre nedreptățile făcute Germaniei după încheierea păcii.

În ultimul moment se anunță amânarea conferinței ce trebuia să aibă loc la Porto Roza, cunoscuta stațiune balneară de lângă Triest. Să știe că, acolo, urmau să se adune reprezentanții statelor moștenitoare ale fostei monarhii austro ungare pentru a se căuta să se reia raporturile economice dintre acele state.

Din Timișoara se anunță că în curând vor da acolo reprezentația dna Macrii Eftimiu și d. N. Roreanu dela teatrul național din București. Se va reprezenta Rața Sălbatică de Ibsen.

Comisia de anchetă a decis trimiterea profesorului Haneș înaintea comisiei de judecată.

— Procesul ungarilor amestecați în complotul dela Petroșeni se va judeca la 25 c.

— Ministerul de finanțe, după câte, se anunță a decis să nu se mai aplice taxa de 5% pentru mărfurile aduse din Germania. Aceasta măsură a fost luată deoarece nici statele antante nu mai aplică acele taxe.

— Vineri a sosit în localitate o comisie instituită de ministerul muncii pentru a studia situația din Ardeal. Comisia e formată din dnii Dimitriu, director general, Gheorghina inspector general și ing. Albușescu inspector central, în ministerul muncii.

Comisia, condusă de d. Popescu, inspector central în Arad, a vizitat Vineri casa cercuală a muncitorilor. Comisia a constatat aci, că funcționarii lucrează numai în limba maghiară și toate actele se fac în această limbă.

În urma acestei constatări, comisia a pus în vedere funcționarii casei cercuale că în viitor toate lucrările să se facă în limba statului.

După masă, comisia a primit delegațiile muncitorilor, cari între altele, au spus permise, ca să intervină la guvern, pentru a li se permită muncitorilor a ține întruniri în chestiuni profesionale. Cererea aceasta a muncitorilor a fost sprijinită în fața comisiei și de d. inspector central Popescu.

Ieri comisia a vizitat stabilimentele industriale din oraș.

— Primarul orașului pentru a înlesni situația populației, creiate prin faptul că biletele Băncii Generale nu se mai primesc, a luat dispoziții ca percepătorul orașului să primească aceste bilete până la 25 Iulie, dela aceia cari plătesc impozitele pe lunile Iulie, August și Septembrie. Afară de plata impozitelor însă nici o casierie și nici o întreprindere a orașului nu mai primește biletele Băncii Generale.

După cum se știe, în senzul decretului pentru retragerea biletelor Băncii Generale, nimeni nu mai este obligat a primi aceste bilete, ci ele se pot schimba la sucursala Băncii Naționale, până la 1 August. Cu ocazia prezentării pentru preschimbarea biletelor, trebuie să se facă însă dovada de către deținătorii că au făcut plata impozitelor până la 1 Octombrie.

Preschimbarea biletelor Băncii Generale a început ieri la sucursala Băncii Naționale din Arad.

— Consistorul plenar al eparhiei Aradului a ales în calitate de casier al Consistoriului pe părintele Simeon Stana, asesor consistorial, în locul părintelui Demetriu Muscan numit referent episcopesc.

x Societatea Călei Ferate Electrice Arad-Podgoria aduce la cunoștință publicului călător că în urma decretului pentru retragerea hârtiei monedă emisiunea Băncii Generale, nu se va mai primi cu începerea din ziua de Luni 11 Iulie la nici una din casele Societății, hârtia monedă din emisiunea acestei Bănci, afară de biletele de 50 bani și 25 bani cari rămân în circulație.

x *Prințesa din Bagdad*, romanul lui Al. Dumas fiul în „*Apollo*”. Operele lui Al. Dumas tatăl se consideră de a fi ridicat la apogeul romanticismului, iar fiul său deveni întemeietorul realității psihice în literatură, măestri ai stilului și conștiinței psihice amândoi în felul lor. Prințesa din Bagdad este una din cap'd'operele lui Al. Dumas fiul, în care ni-se oferă analize minunate sufletești, în special femeiești, vedem, că soarta omului cum se făurește în sufletul, creerii, inima individului și în mediul social, vedem cum suntem noi înșine cauza tragediei sociale, care fără noi nu poate fi mai bună, mai onestă, mai ferocită. Din piesă ies cu multă fidelitate la iveală ideile lui Dumas și ne îndepărtăm impresionați și gânditori dela reprezentație.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: „Gândirea” literară, artistică, socială. Anul I. No. 5. 1. Iulie 1921. Cu următorul „Cuprins”: Incertitudine — Tudor Arghezi. Însemnări critice — A. M. Bucolice — Ionel Teodorianu. Seară neagră — * * * Poza vicleană — Luca Ioan Carageale. Vană nouă — Lucian Biaga. Ispita — Adrian Maniu. Adevărul — D. Razu. Lied — Emil Darian. Riscurile meseriei noastre — Ivan al II-lea. Eroul — D. Karnabatt. Oștirea mea (Ady) — Vasile Al. George. Un volum și un premiu (Mișcarea literară) — Al. Al. Philipide. Salonul humoristilor (Arta) — Cronicar. Cărți și reviste — Cronica mărunta — Desemne de Popa, Marin Georgeșescu, Cruia, Gic, Rosș și Dan Berceanu. 20 pagini în 4° cu numeroase deseme 2 lei 50 bani. Tot odată administrația revistei anunță că primul număr fiind epuizat, nu mai poate răspunde nici unei cereri. Abonamentele curg dela No. 2.

Totfelul de articole

din sticlă și porțelan, geamuri mai
„ ieftin se poate cumpăra dela „

ALBERT SZABÓ sticlărie
Bulev. Reg. Maria 16.

Ultime Telegramme.

(„Ag. Damian.“)

Vizitatorii francezi la București.

București. — Săptămâna viitoare va sosi în România un grup de studenți, ziariști și artiști francezi, pentru a cunoaște situația culturală, economică și politică a țării noastre. Se fac pregătiri pentru primirea oaspeților.

Rectificări la frontiera româno-poloneză.

București. — O comisie mixtă, compusă din delegați ai guvernelor României și Poloniei, va examina frontiera bucovineană a României, dinspre Polonia, cu scopul de a hotărî unele rectificări ce se impun. Ca și la granița dinspre Ungaria, așa și linia de frontieră româno-poloneză, este trasă în unele puncte fără a se fi ținut socoteală de interesele populației de frontieră. Se speră, că tratativele româno-poloneze relativ la această chestiune vor fi curând și cu succes terminate.

Amănunte relativ la complotul din Belgrad.

Belgrad. — Agenția telegrafică „Avala“, anunță, că autoritățile polițienești și de siguranță din Jugoslavia sunt în urmărire a tuturor persoanelor care participă în mișcarea înșurubătoare împotriva guvernului și a familiei domnitoare.

Cercetările de până acuma au dovedit, că întreg complotul contra prințului regent Alexandru, a fost organizat de comitetul executiv al partidului comunist din Belgrad.

Acesta dăduse ordin președintelui clubului comunist din Neoplanta, să ucidă pe regent și pe toți membrii guvernului. Clubul comunist din Neoplanta a acceptat această însărcinare.

S'a dovedit în mod neîndoelnic, că sufletul acestei mișcări anarhice era însuși Nicolae Covacevici, deputat comunist în Scupștină. Din actele aflate la diferiți comuniști reese, că deputatul Covacevici, era unul dintre aceia, care insistă mai mult asupra executării în timp cât mai scurt a atentatului.

Ancheta a stabilit, că șefii complotiștilor au stat în directă legătură cu comuniștii din Viena, Ungaria și cu guvernul comunist din Moscova.

Export de aur din Ardeal.

București. — Consiliul de miniștri de ieri a hotărât să dea proprietarilor de mine din Ardeal concesiunea de a exporta din țară cantitatea de o mie kilograme de aur. Ordonanța ministerială în acest sens, are caracter provizoriu. Guvernul într'un nou consiliu de miniștri va lua dispozițiuni noi și definitive, relativ la această chestiune.

Giocnire de trenuri în Franța.

Lafayette. — Trenul express care circulă pe linia specială Paris—Amsterdam, s'a ciocnit în gara Vermuteres cu un tren de marfă. Numeroase vagoane au fost distruse. Au murit 20 de călători. Răniții sunt foarte numeroși.

Nunciul papal în Moldova.

Iasi. — Nunciul a hotărât să facă o vizită canonică la toate bisericile din Moldova.

Exportul de vite în Cehoslovacia.

București. — În cursul săptămânei viitoare va sosi la București o delegație comercială cehoslovacă, pentru a trata cu ministrul de comerț chestiunea exportului de vite din Ardeal în Cehoslovacia.

Recordul înălțimii în aeroplan.

În fața controlorului oficial al Aeroclubului Francez, aviatorul Kirsch s'a ridicat până la 9800 metri în aer.

I-au trebuit numai 48 de minute ca să parcurgă cei 9000 de metri, pe când ultimii 800 metri i-a făcut în o oră.

Kirsch avea pe aeroplan aparate respiratorii, și rărima aerului nu l'a supărat, dar a suferit rău de frig: termometrul se scoborâse până la 55 grade sub zero.

Până acum, recordul înălțimii îl ținuse Casale, care se ridicase până la 9520 metri.

Aviz pentru cercetașii cohorței „Moise Nicoară“.

În vederea excursiilor și taberelor organizate de către Comandamentul Mării Legiuni „Asociația Cercetașilor Români“, comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ face cunoscut cercetașilor săi următoarele:

Tabăra dela Tekirghiol va dura dela 12 Iulie până la 12 August.

Tabăra dela Sinaia va dura dela 18 Iulie până la 9 August.

Tabăra dela Sibiu va dura dela 20 Iulie până la 20 August.

Excursia dela Arad—București—Brăila—Galați.

Cercetașii doritori de a lua parte la una din aceste tabere sau la excursia proiectată, vor ananța comandamentul cohorței până la 5 (cel mai târziu 8 Iulie) prin postă sau personal n. d. m. între orele 10—11 la sediul cohorței.

Condițiuni pentru tabără. Cercetașii vor trebui să aibă uniformă, sac de spate, rufe și illeustens (bidon, gamelă, lingură, cuțit, furculiță, servet, cană de apă, săpun, perii de dinți, — de haine — de ghetă, pieptene, foarfeci, ac și ață etc., apoi pătură și o haină pentru timp mai rece: caet de schițe, carnet, creioane etc.

Două-trei cărți alese poate să aducă fiecare cercetaș, și cari să fie destinate bibliotecii taberei.

Fiecare cercetaș va aduce cu sine suma de 200 lei, care sumă va fi depusă în cancelaria taberei respective și va fi înscrisă în registrul de cassă. Fiecare cercetaș va avea partida sa, în care va fi trecut zilnic ceea ce a cheltuit. La plecarea i se va elibera o foae-cont.

Pentru excursiunile cohorțelor organizate de Marea Legiune s'au organizat atât găzduirile cât și terenurile potrivit itinerariilor stabilite.

Fiecare cercetaș va avea cu sine legitimația pajura sau insemnul mic, carnetul.

S'a aprobat ca cercetașii să călătorească pe CFR. cu o reducere de 75 % din tariful drumului, de care beneficiază și atunci când călătoresc și individual, posedând un ordin de serviciu, (eliberat de com. cohorței).

Comandamentul cohorței Arad.

Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ din Arad aduce la cunoștința cercetașilor săi, că în urma intervenției „Mării Legiuni“ s'a obținut pentru cercetași cămăși de flanel (cohorței) à 50.— lei, centuri à 14 lei. Cercetașii cari doresc să cumpere din aceste efecte, sunt chemați a anunța în cel mai scurt timp comandamentul cohorței.

Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ Arad.

N. B. Casa S. Pragher din București a oferit pentru cercetași și comandanți cămăși de satin sau de flanel în două culori — ca cele întrebuițate pentru football — pe prețul de 95 lei bucata și costume complete din stofă de lână culoarea bleu-morizoot, pantalonii lungi, vesteane încheiate, cu prețul de 220 lei costumul.

Comande se pot face prin Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“.

Dela Asociația „Cercetatașii României“ Cohorta „Moise Nicoară“ Arad.

Toți cercetașii (cari au depus legământul cercetășesc) și au carte de cercetaș (ce servește ca legitimație) sunt îndatorați a lua viza și ștampila (cu ștampila oficială a cohorței). Aceasta carte în caz când nu va fi prevăzută cu cele amintite mai sus își perde valoarea.

Cărțile de cercetaș se pot prezenta sau trimite din 5—10 Iulie a. c. la sediul cercetașilor (Liceul „Moise Nicoară“) în fiecare zi n. de m. între orele 10—11.—Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ Arad.

În atenția tuturor!

Comandamentul cercetașilor din Arad face de cunoscut; cu începere de 10 Iulie 1921, că numai acele cărți de cercetași sunt valabile, cari sunt prevăzute cu ștampila oficială a cohorței. Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ Arad.

Gravă explozie într'o mină.

În mina de cărbuni Mont-Cenis din Vest-falia, s'a produs o gravă explozie din cauza gazului grizu.

Nenorocirea s'a întâmplat către amiază, în etajul al cincelea al minii, și a fost așa de puternică, încât și etajul al 3-lea și al 4-lea, au suferit.

În momentul catastrofei, erau în mină 300 de lucrători. Până acum, au fost scoși din mină numai 120 de lucrători; din cei 280 rămași îngropați, s'au scos 68 de morți și 95 răniți.

Lucrările de salvare se fac cu foarte multă greutate, deoarece, cea mai mare parte a minei a fost distrusă.

CHINEMATOGRAFE.

„O dramă pe scenă“ în „Urania“ dramă de artiști în 5 acte, de Victorien Sardou. După ce a străbătut domeniul istoriei trecutului s'a întors la istoria oamenilor între cari trăim. Cea mai înaltă și mai curioasă castă de oameni este cea a artiștilor fie teatraliști, pictori, sculptori, muzicanti și altele. Aceștia trăind între oameni, ca și nu avea aceleași moravuri, idei și credințe. Pentru ce? Iată problema care și-au pus să o deslege atâți măestri ai condeiului. Unii căutau să o deslege într'un chip alții într'alt chip. Sardou și școala lui, caută deslegarea lui în traiul, viața, meseria lor și prezentându-o ne strigă: „vedeți și învățați, ce să faceți, ce să nu faceți“. Puțin piese instructive sunt așa de mișcătoare, ca piesa aceasta a lui Sardou. Merită să mergem să vedem arta și concepția lui pentru desfătarea și folosul nostru. Piesa va fi reprezentată la Urania Sâmbătă, Duminecă și Luni în 9, 10 și 11 Iulie.

x *Decorarea orașului București cu crucea italiană de război.* În 12, 13 și 14 Iulie se va prezenta în „Urania“ și „Apollo“ ziua comemorabilă, când Italia recunoscătoare pentru serviciul scump dat de România în 1916 aliaților, a trimis pe generalul Badoglio să ofere prinsoșul gîntei surorii decorând orașul București, în mijlocul unor serbări splendide și entuziaste.

Între participanții festivităților vedem pe Majestatele Lor Regele și Regina, curtea regală, generalul Badoglio, guvernul, notabilitățile din țară și străinătate.

Aspectul splendid, execuția reușită are să atragă multă lume la teatrul cinema și cu tot dreptul.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

Serată artistică în 9 și 10 Iulie, seara la orele 9, în Palatul Cultural, cu concursul Dlor Boros, Kökény :: Köváry, Gárdos Czeglédy.

Bilete la Agenția de publicații „Kelet“
:: Strada Alexandri Nr. 1. ::

I. Münz :: Arad

magazin cu articole de modă
:: pentru bărbați. ::

Fondată 1860.

Fondată 1860.

Din cauza repatrierii se vând: un dormitor modern, mobilier complet pentru cameră de bărbați, piano cu 3 pedale și coarde încrucșate, o țimbală de concert nouă, cu pedal, o troacă pentru tăiatul porcilor, aparat circular de calculat tarife de muncă, și tofelul de articol de menaj. Adresa: Agenția de anunțuri Wallinger, în fața cu poartă farmaciei Földes.

De vânzare o prăvălie cu mare circulație existență de 25 ani, cu cărciumă și debit de beuturi spirtoase, casă în colț, vie și grădină cu pomi și pământ aparținător. Informații dela Iosif Illmann, Șiria.

De vânzare un aranjament de prăvălie bine asortat. Adresa la administrațiunea ziarului. 2

Succesorii lui Em. Varga Bobojcsó și soța lui Szabó

„Sfanta Margareta” prima și cea mai mare antreprisă de înmormântări în Arad, Bul. Regina Maria 13. (Palatul Minorităților). Lângă intrarea în biserică.

Efectuește înmormântări dela celea mai simple până la cele mai pompease. Exhumări și transporturi de cadavre în orice parte a țării, cu promptitudine. :: Telefon noaptea: 13, serviciu de noapte: Strada Kazinczy Nr. 3. Telefon 738.

Carol Kneffel și Fiul

comerciant de lemne și cărbuni : Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 1.

Cercul CRATYL cele din urmă 2 reprezentații Dum., 10 Iulie după masă și seara. :: PROGRAM NOU!

Se va juca comedia „IVAN”. Totodată încep luptele între luptători de atletică ușoară, la care iau parte armătoii campioni: Martin Höfler din Lipova, Francisc Naderer din Reșița, Nuțitor Partenie din Lugoj, Bela Sohunda din Ujeva, Ioan Schlosser din Sibiu și încă câțiva luptători din Arad. :: La reprezentația ce se va da în Matineu Duminică la orele 4, dăre țineva va aduce mulțumiri pentru sprijinul cordial ce l-a dat cercului publicul a adan.

IOSIF KUN

mare depozit de bijuterii, articole optice și oroloage

Arad, Bulevardul Regina Maria Nr. 17.

Ochilari veritabili Zeiss. Mare asortiment de cadouri ocazionale și de nuntă. Cel mai mare depozit a renumitelor fabricate Zeiss, în Arad și județ

Se recomandă în atențiunea Onoratului Public românesc

DROGUERIA „ȘARPELE”

EUGEN LAZAR și COMP. :: ARAD.

Maximilian König Birou de transporturi în toate țările :: ARAD.

Agencie vamală, concesionată de Ministerul de finanțe, în Arad și Curtici. Efectuește operațiuni de vămire a vagoanelor colective în decurs de 48 ore. Transporturi de bagaje și mărfuri cu bucata pe lângă garanția deplină. Reprezentanța Societății Generale de Asigurare s. p. a. din Francfort.

Szilágyi & Comp. Arad

Fabrica de articole de faianțe, maiolica, vase de piatră, cuptoare, (sobe) și chamote, furnizează în toate cantitățile și DE PRIMA CALITATE.

Faianțe cubice, closete, vase de piatră pentru economia de casă, cuptoare (sobe) de maiolica și articole de chamote pentru zidirea cazanelor la turnatorii de fier și fabrici chimice. Telefon 556. Telefon 556.

Desideriu Lusztig

magazin de ciorapi și mănuși

Arad, Bul. Regina Maria Nr. 14.

Furnizează și repară

Axe pentru scuturarea paielor și a tuleilor, axe de darabane, lagăre pentru darabane cu uleire circulară, manometri, tofelul de mașini și forme din fier turnat :: În depozit: țevi ferbătoare, motoare cu benzină 6 HP, 12 HP, 16 HP, 25 HP, motoare cu ulei brut 20 HP, 24 HP și motoare cu aspirație de gaz 32 HP.

INDUSTRIA de FIER :: Arad, str. Kogălniceanu 45.

Incadrare de tablouri

AUGUSTIN BRAUN

Arad, Bul. Reg. Maria No. 22.

Mare asortiment de tablouri pictate în ulei.

I. Grallert și Fiul

Oferă spre cumpărare obiecte de aur bijuterii, pietri scumpe și oroloage dela cele mai ieftine până la cele mai scumpe. Depozit bogat asortat.

Arad, Bul. Regina Maria Nr. 22.

BENI OBLATH

Arad, Piața Ștefan cel mare No. 8.

Depozit de lemne. Lemne de foc, scânduri pentru măsură și lemne pentru zidiri de casă.

Mai frumos curăță, spală și vopsește întreținerea „AMERICAN” Balassa și Truța :: Arad

Prăvălia principală: Strada Mărășești No. 67. Atelier: Strada Vasilie Stroiescu Nr 25.

În atențiunea cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile WIEGENFELD, Arad, Strada Eminescu (Deák Feren.) Nr. 40. M2

Primăria orașului cu drept de municipiu Arad.

No 4513/1921. pm.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că conform ordinului Minist. internelor No. 1789/1921 pentru incurajarea contribuției de clădiri noi pentru înlăturarea astfel a crizei de locuințe domnește mai ales în orașe, se pune în vedere celor interesați că construcțiile noi vor fi scutite în ce privește apertamentele pe cari vor fi lăsați proprietarii pentru trebuințele proprii, pe termen de 5 ani, de orice cartuire prevăzută în regulamentul pentru locuințe.

Arad, la 6 Iulie 1921.

Dr. Ioan Robu, m. p. primar.

Fete și femei anemice

întrebuințază cu cel mai bun rezultat

Vin de China Umberto

în sticlă de jumătate de litru
LEI 18.—

:: De vânzare numai în ::

Farmacia HAJÓS

Arad, în față cu prefectura județului.